

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012. Цей переклад було замовлено за підтримки Трестового фонду з прав людини Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Переклад не є обов'язковим для Суду. Для додаткової інформації дивіться повний текст копірайту наприкінці цього документа.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Інформаційна нота про практику Суду № 147

Грудень 2011

Швабе і М.Г.(Schwabe et M.G.) п. Німеччини - 8080/08

Рішення 1.12.2011 [Секція V]

Стаття 5

Стаття 5-1

Законний арешт або затримання

Затримання з метою перешкодити участь у маніфестації : *порушення*

Article 11

Article 11-1

Свобода мирних зборів

Затримання з метою перешкодити участь у маніфестації : *порушення*

Факти – Заявники перебували на трасі, що прямує у Росток, маючи намір взяти участь у маніфестаціях проти самміту G8 (Великої вісімки), що мав відбутися у Хейлігендаммі з 6 по 8 червня 2007 року. 3 червня 2007 року, увечері, поліцією було проведено особистий контроль заявників, на автостоянці розташованій перед в'язницею Вальдек. Обшук у мікроавтобусі виявив транспаранти з написами « свобода ув'язненим » та « негайно звільніть усіх ». Заявників було заарештовано. Наступного дня, районний суд наказав затримати заявників до 9 червня 2007 року, з метою попередження здійснення підготовленого кримінального злочину. Після апеляції, регіональний суд підтвердив рішення першої інстанції, зробивши висновок, що написи на транспарантах свідчать про спонукання звільнити в'язнів в'язниці Вальдек. Апеляційний суд не задовольнив усі подальші заяви з мотиву, що поліція мала підстави вважати, що заявники мають намір доїхати на машині у Росток і взяти участь у вкрай жорстоких маніфестаціях, для чого і

призначалися транспаранти. У подальшому, заявники жодного разу не були звинувачені у підстріканні до звільнення ув'язнених.

Право – Стаття 5 § 1 : друге застереження передбачене статтею 5 § 1 c) дозволяє державі затримувати особу для того, щоб запобігти вчиненню нею правопорушення. Вбачається, що це правопорушення повинно конкретним і чітко визначеним, саме коли йдеться про момент готування до нього та про його можливі жертви. У даному випадку, національні суди припустили розходження щодо кваліфікації конкретного злочину, до якого готувалися заявники. Якщо, згідно рішень районного і регіонального судів, вони мали намір до підстрікання інших до звільнення, із застосуванням сили, осіб що відбували покарання у в'язниці Вальдек, то апеляційний суд вирішив що вони збиралися доїхати до Ростока і там, своїми транспарантами, заохочувати маніфестантів силового звільнення затриманих. До того ж, написи на транспарантах можна було інтерпретувати по-різному. Самі заявники пояснювали перед національними судами, що їх транспаранти було адресовано до поліції, як заклики до припинення числених тюремних затримань маніфестантів, і що вони ніколи не мали наміру до підстрікання інших до насильницького звільнення когось. До речі, у заявників не було ніяких засобів, із застосуванням яких вони могли б звільнити затриманих насильницьким шляхом. Суд, таким чином, не переконаний, що тривале затримання заявників може бути виправдано розглянуте як необхідне для перешкодження вчинити конкретний і достатньо чітко визначений злочин. Суд так само не переконаний, що існувала необхідність їх затримання, оскільки для того щоб зашкодити заявникам підстрікати інших до звільнення в'язнів, достатньо було вилучити у них транспаранти. Це затримання не може бути виправданим і з огляду на положення статті 5 § 1 b) « для забезпечення виконання будь-якого обов'язку, встановленого законом », оскільки поліція не видавала заявникам наказ з'явитися у поліцейські відділки на місці помешкання, як і не забороняла їм доїхати до тієї зони, де намічалось проведення маніфестацій. Таким чином, ніяка інша диспозиція статті 5 § 1 не дозволяє виправдати попереднє ув'язнення заявників.

Висновок : порушення (одноголосно).

Стаття 11 : перебуваючи у попередньому ув'язненні під час проведення самміту G8, заявники були позбавлені можливості взяти участь у маніфестаціях, які були організовані проти цієї події, причому ці маніфестації не намічалися як насильницькі. Не погоджуючись із тезою уряду, Суд відмічає, що у заявників не було викрито ніяких насильницьких намірів. У них не було знайдено зброї, і формулювання написів на транспарантах не дозволяє довести що вони мали визначений намір підстрікати інших до насилля. Таким чином, ув'язнення заявників слід інтерпретувати як обмеження їх права на свободу мирних зібрань. Що ж до пропорційності цього втручання, Суд визнає значні ускладнення, яких зазнали національні органи, намагаючись забезпечити безпеку учасників заходу і підтримати громадський порядок. Тим не менш, протестуючи проти самміту G8, заявники брали участь у дискусії щодо питань, які становлять загальний інтерес, змістом якої була, найвірогідніше, підвищена кількість затриманих маніфестантів, а не заклик і підстрікування інших до насильницьких дій. Їх затримання протягом майже шести днів, яке Суд вважає несумісним із статтею 5, не було пропорційним засобом перешкодити будь-яке можливе спонукання до звільнення маніфестантів, які утримувались у камерах під час самміту. Для досягнення своєї мети національні авторитети могли вдатися до інших ефективних, проте менш кардинальних засобів, наприклад вилучити транспаранти, які було знайдено у заявників.

Висновок : порушення (одногосно).

Стаття 41 : 3 000 євро кожному заявнику на відшкодування моральної шкоди.

© Рада Європи/Європейський суд з прав людини, 2012.

Офіційними мовами Європейського суду з прав людини є англійська та французька мови. Цей переклад підготовлено на замовлення і за підтримки Цільового фонду «Права людини» Ради Європи (www.coe.int/humanrightstrustfund). Він не є зобов'язальним для Суду і Суд також не несе відповідальності за його якість. Переклад можна завантажити з електронної бази рішень (HUDOC) Європейського Суду з прав людини (<http://hudoc.echr.coe.int>) або з будь-якої іншої бази, в якій його розміщено з дозволу Суду. Копіювання тексту перекладу допускається в некомерційних цілях за умови наведення повної назви справи, разом із вищенаведеним повідомленням про авторські права та посиланням на Цільовий фонд «Права людини». З питань, пов'язаних з наміром використати ту чи іншу частину цього перекладу в комерційних цілях, прохання звертатися за адресою publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.